N°. 143. 1831.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT. en Wetenschappelijk Blad.

Woensdag den 20 Julij.

NEDERLANDEN.

Breda, den 19den Julij.

Z. M. wordt morgen in deze vesting verwacht. Hoogstdezelve zal, gelijk wij in ons vorig nommer gemeld hebben, vergezeld zijn van Z. K. H. den Prins van Oranje benevens deszelfs drie zonen.

— Op den 12den dezer heeft, op het koninklijk pruissisch lustslot te Schönhausen, de plegtige doop plaats gehad van de jonge prinses, van welke H. K. H. Mevrouw de prinses *Albert* van Pruissen (prinses *Marianne* der Nederlanden), den 21sten der vorige maand, bevallen is. De jonge Vorstin heeft de namen van *Frederika*, *Louisa*, *Wilhelmina*, *Marianne*, *Charlotte* bekomen.

— De baron *von Wessemberg*, Oostenrijksch gezant bij de londensche conferentie, is eergisteren avond uit 's Gravenhage vertrokken en naar Londen terug gekeerd.

— In de aanspraak van Z. Exc. den heere gouverneur dezer provincie, vindt men melding gemaakt, van een door den heer *H. Bernt*, te St. Michiels-Gestel, ontworpen plan van eene tentoonstelling en loterij, van te schenken voorwerpen van Noord-Brabandsche nijverheid en kunstvlijt, geheel ten behoeve des Vaderlands.

Thans vernemen wij uit echte bronnen, dat door Z. Exc. den heere gouverneur voornoemd, overeenkomstig gunstig besluit van Z. M. den Koning dd. 2 Julij ll., is benoemd eene kommissie van toezigt over gemelde loterij, bestaande uit de heeren *J. T. Vanmeuzen*, lid der gedeputeerde staten, voorzitter; *A. G. Verheyen*, burgemeester van 's Hertogenbosch; *A. Goekoop*, inspecteur van den waterstaat, 3de distrikt; *C. F. Wesselman*, kommissaris van het district Helmond; *J. Diepen*, *Senior*, substituut te 's Bosch; *P. Vreede*, idem, te Tilburg; *H. Rovers*, idem, te 's Hertogenbosch; *D. Dubois*, directeur der koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten, en *R. J. Keer*, kommies, belast met de afdeeling der griffie bij het provinciaal gouvernement, als secretaris.

— Volgens berigten, zoude het gepeupel te Venlo in beweging zijn, en op de poorten dier vesting hebben aangeplakt: *weg met de Belgen; wij behooren bij Holland.*

— Berigten wegens de poolsche zaken zijn er heden niet.

— De parijsche brieven van den 15den hebben niets van eenig aanbelang aangebragt. De rust was dien dag volkomen hersteld. De fonden waren ter beurze genoteerd als volgt: de 5 pCt. 69,70, 3 pCt. 57,80; Napolitanen 68; alles op rijd.

BELGIE.

Brussel den 18den Julij.

Onze *Moniteur* bevat het volgende, aangaande de inhuldiging des konings:

„Donderdag morgen ten 10 ure, zullen de leden van het congres zich op het nationaal paleis vereenigen, waar de regent, vergezeld van de ministers en zijner aide-de-camps, zich bij hetzelve vervoegen zal. Ten 11 ure zullen de regent en de leden van het congres zich naar de estrade, voor de kerk van St. Jacques-sur-Caudenberg opgerigt, begeven. De stoet, door piketten kavallerie voorafgegaan en gevolgd, zal haren weg door de Wet- en Koningstraten nemen. De koning zal den eed afleggen.

„Prins *Leopold* is, zaturdag den 16den ten half vijf ure te Calais aangekomen. Hij zal daar dineren en den nacht doorbrengen en vervolgens naar Belgie vertrekken. Zijn gevolg is zamengesteld uit de belgische deputatie, zes dienaars en drie personen tot de deputatie behoorende, in het geheel 19 personen. * * *

„De commissie door den regent benoemd, om het ceremonieel tot de ontvangst en inhuldiging des konings te organiseeren en om de provisionele dienst van het paleis en bij den persoon van Z. M. te regelen, heeft zich van alle benoeming van hofbeambten onthouden. Zij heeft gevoeld, dat het den koning zelven toekwam, om zijn huis in te rigten. Het gouvernement heeft dienvolgens den heer *Galler* belast, om een zeker getal bedienden bijeen te brengen, die, onder zijne verantwoording en slechts gedurende eenige dagen, de dienst aan het paleis zullen waarnemen. Deze organisatie is dus alleen provisioneel."

— Bij een besluit van den regent is eene commissie van 6 personen benoemd, om het ceremonieel tot de ontvangst en inhuldiging des konings en de provisionele dienst bij Z. M. te regelen. Deze commissie zal zamengesteld zijn uit de heeren graaf *d'Aerschot*, *H. Vilain XIIII*, *van de Weijer*, *de Coppin*, *J. van der Linden* en *Rouppe*.

— De leden van het congres in geen genoegzaam aantal opgekomen zijnde, heeft de tegen zondag belegde zitting geen plaats gehad. De president heeft de leden uitgenoodigd, om zich den volgenden morgen, ten 10 ure, in de sectien te vereenigen en heeft eene openbare zitting tegen 12 uren belegd.

— Volgens een bij het stedelijk bestuur genomen besluit zullen de straten, welke de koning bij zijne intrede en huldiging doorkomen zal, van wederzijde met een rij boomen beplant worden; nationale vlaggen zullen tusschen dezelve wapperen en guirlandes zullen de boomen met elkander vereenigen. De kosten zullen goed gemaakt worden uit de opbrengst eener door de geheele stad te doene kollekte. Deze kollekte had gisteren reeds de som van 8,000 fr. opgebragt.

— Monseigneur de bisschop van Gent, in ommegang in zijn voormalig bisdom van Brugge zijnde, is naar Ostende vertrokken, ten einde den nieuwen souverein aldaar te bewijzen.

— De generaal *d'Hane de Steenhuyse* zal tot eersten aide-de-camp van den koning der Belgen benoemd worden; men verzekert dat het behandigen en overbrengen van alle teksten en verzoeken, welke door de officieren van het leger den koning zullen worden gepresenteerd of gedaan, aan hem zal worden opgedragen.

— Alhier is het gerucht in omloop, dat koning *Willem* afstand van de souvereiniteit over België gedaan heeft ten voordeele van zijnen kleinzoon, den oudsten der zonen des prinsen van Oranje. Volgens datzelfde gerucht, zou de aanneming van deze voorwaarde van afstand tevens de eerste voorwaarde van de toetreding tot de door de mogendheden voorgestelde preliminairen zijn.

— De heer *Adolf Rousseel* kondigt, in het *Journal de Louvain*, aan, dat hij eene regterlijke aanklagt wegens laster tegen den uitgever van het dagblad *de Lijnx* heeft ingebragt, over en ter zake van eenen in laatstgemeld dagblad geplaatsten brief, waarin gezegd wordt, dat, zondag den 10den Julij, aan personen, eene groote hoeveelheid geld aan de, van Brussel, te Leuven, om de rust te bewaren, aangekomen ruiters uitgedeeld hebben, welk geld hun door den heer *Rousseel* zou ter hand gesteld geweest zijn, die tevens kleine gedrukte briefjes ronddeelde, waarin hij zich beklaagde, dat men hem zocht in hechtenis te nemen.

— Van den Neder-Rhijn wordt gemeld, dat de uitvoering van het nieuwe traktaat voor de Rhijnvaart, waarvan het begin op den 17den Julij bepaald was, nieuwe zwarigheden zal ondervinden. Het schijnt, dat de kooplieden der onderscheiden plaatsen van oordeel zijn, dat de tijd te kort is, dan dat kooplieden en schippers zich naar de nieuwe orde van zaken zouden kunnen schikken. De kamers van koophandel van Keulen en Mentz hebben, te dezen oppigte, te zamen beraadslaagd en zich, bij eene memorie, tot hunne respective souvereinen gewend, met verzoek, om de uitvoering van gezegd traktaat tot het jaar 1832 te verschuiven. Het hollandsch gouvernement zou, eenstemmig met deze kooplieden, reeds démarches te dien einde bij het hof van Pruissen gedaan hebben.

FRANKRIJK.

Parijs, den 14den Julij.

(Vervolg: *Zie ons vorig nommer.*)

De proclamatie van den prefekt van politie heeft geenen zoo nadeeligen indruk gemaakt, als men uit zeker kon verwachten. Het is waar, vele vreemdelingen hadden gisteren avond en heden nacht de stad verlaten, maar de Parijzenaars beginnen zich aan onrust te gewennen; het aanzien der stad was niet veranderd, de winkels waren geopend en een iegelijk hield zich met zijne zaken bezig.

De politie had zich, des nachts, van verscheidenen der gereed gemaakte vrijheidboomen, bezig gehouden, en onderscheiden gevonden en in beslag genomen. Volgens tegenwoordig gebruik stonden er 30 à 40,000 man onder de wapenen, om de vermoedelijke pogingen van drie à vier honderd jonge lieden te verijdelen. Het Plein voor het Chatelet en de Bloemmarkt, waren de punten, welke als gevaarlijk waren opgegeven; maar daar is niets voorgevallen. Op het *Plein voor de Bastille* stonden eenige nieuwsgierigen; maar ook daar is geen oproer uitgebarsten, hetgeen natuurlijk niet weg nam dat er verscheiden lieden gearresteerd zijn. Tegen drie uren des middags begaven zich twee à drie honderd jonge lieden naar de *Champs-Elisées* en trachten daar een boom tot een vrijheidboom te zagen, dien zij op het *Plein der Revolutie* wilden planten. De heer *Gabillot*, adjunct-maire van het eerste arrondissement, trachtte te vergeefs hen van hun ontwerp te doen afzien. De maire zelf, de heer *Lefort*, hetzelfde beproeven hebbende, werd bedreigd, geslagen, onder den voet gehaald. De misdadig geweld maakte de bemoeijing van een bataillon van het eerste legioen der nationale garde noodzakelijk, hetwelk op den hoop inrukte

en denzelven met de bajonet verstrooide. Onderscheiden personen zijn zeer zwaar gekwetst en een jonkman, met name *Désirabode*, die den maire met zijne pistolen bedreigde, doodelijk gewond. Hij is heden avond gestorven, zijnde het slagtoffer eener geestvervoering, die, het is waar, betengeld moest worden, maar welke had kunnen worden voorgekomen. De nationale garde heeft, op dat punt, groote gramschap betoond, welke door sommigen aan daden van gedeeltelijken of persoonlijken wederstand, anderen aan den stijl der officiele proclamatien wordt toegeschreven, welke eene zeer kwalijk geplaatste geweldadigheid ademden. Een zestigtal burgers zijn gevat; sommigen derzelve echter, die ongewapend waren, dadelijk weder op vrije voeten gesteld. Onderscheiden lieden, die de uniform der nationale garde droegen, zijn onder den volkshoop gevonden.

Des avonds was alles volkomen stil; de nationale garde is ten negen ure afgedankt.

— Het is zeker, dat onderscheiden gewapende personen en eenige jonge lieden, die onlangs in politieke processen betrokken zijn geweest, gevat zijn. Ook zou de generaal *Dubourg* in hechtenis genomen wezen. Nog loopt het gerucht, dat verscheiden officieren van linie-troepen, als aan een complot ten voordeele van *Karel X* schuldig, gearresteerd zouden zijn; deze tijding is echter zeer twijfelachtig.

— Ten gevolge van aan de directie der artillerie gegeven bevelen wordt er vlijtig aan de versterking van Duinkerken gearbeid. Ook wordt er een dergelijk bevel te Calais ten uitvoer gebragt. Men gelooft, dat deze maatregel van versterking zich over de geheele 16de militaire divisie uitstrekt.

ENGELAND.

LONDEN, den 17den Julij.

Prins *Leopold* is gisteren ochtend naar België afgereisd. Zijne Hoogheid zou te Douvres aan boord gaan van de paketboot de *Salamander* en den nacht te Calais doorbrengen. Van daar zou hij met kleine dagreizen naar Brussel gaan en in verschillende steden van Vlaanderen zijn nachtverblijf houden. De Prins reist zonder eenige staatsie. Eenige zijner paarden en rijtuigen zijn gisteren hier ingescheept.

— Eergisteren heeft de marquis van *Londonderry*, in het Huis der Lords, aan den minister graaf *Grey* gevraagd, of de onderhandelingen, ten gevolge van welke prins *Leopold* de kroon van België ging aanvaarden, afgeloopen waren en ter kennis van het Parlement zouden gebragt worden? of de koning van Holland zijne toestemming gegeven had aan de schikkingen der vijf Mogendheden? en eindelijk, of het gouvernement willens was, den Prins zijne jaarwedde van vijftig duizend pond sterl. te laten behouden? Hij meende, dat de lieden, die den Prins bewaard hadden voor de schipbreuk van Griekenland, hem nu in een veel stormachtiger en gevaarlijker zee hadden gebragt, en vooral geloofde hij, dat het ongepast was om hem, na het aannemen der kroon van België, zijn jaargeld te laten, dat natuurlijk hem in de oogen van het naarijverige Frankrijk te naauw aan Engeland verbinden zou. Nog was hij van gevoelen, dat de vredelievende betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland niet lang konden duren, en eerstmaal afgebroken zijnde, de rust van Europa, ja van de gehoele wereld in gevaar zou zijn. Graaf *Grey* heeft geantwoord, dat het thans geen geschikt oogenblik was om die vragen te beantwoorden, en dat ter gelegener tijd de onderhandelingen, welke plaats hebben gehad, ter tafel van het Parlement zouden gebragt worden. Wat de jaarwedde van prins *Leopold* aanging, heeft hij verklaard, dat hem die bij acte van het Parlement was toegelegd en het gouvernement geen regt had daarover te beschikken.

WENEN, den 10den Julij.

Z. M. de Keizer heeft, bij een kabinets-bevel van den 5den dezer gelast, dat alle krijgstoerustingen tot nader order gestaakt zouden worden.

Uit Jassij zijn, onder dagteekening van den 28sten Junij, de allertreurigste tijdingen alhier aangekomen. Deze hoofdstad van Moldavie bestaat eigenlijk gezegd niet meer. Nadat namelijk de Cholera maanden lang in het geheele prinsdom gewoed en voornamelijk in Jassij een ongehoord aantal Menschen weggerukt had, brak de pest in die ongelukkige stad uit, die nog daarenboven door eenen zwaren brand geteisterd werd, waardoor de nog in dezelve gebleven ingezetenen tot de vlugt gedwongen werden. Ook te Konstantinopel [illegible], volgens brieven van den 20sten Julij uit die stad, de pest op de afschuwelijkste wijze.

Er is in de aanneming der Belgische kroon, door Prins *Leopold* iets, dat het gevoel des ernstig denkenden beleedigt. Weinige zullen hem zijnen schepter benijden; vele daarentegen zijn gedrag afkeuren. Dit laatste komt minder voort uit belangstelling in den Vorst, die, in waarheid, te weinig bekend is om belang in te boezemen, dan wel omdat zijne aanneming eene daad is, die op niet één zedelijk beginsel rust. Wanneer een *Nemours*, of *Leuchtenberg* den Belgischen troon hadden aanvaard, zoude men daarin althans eene gelijkblijving van grondbeginsel hebben kunnen vinden; want beider vroegere verheffing was slechts een uitvloeisel derzelfde leer, welke koning *Willem* van den belgischen troon stiet. Maar, dat een telg der legitimiteit, volgens het, sedert eenwen gevestigd beginsel, dien troon beklimt, en daarmede de vervallenverklaring des vorigen bezitters wettigt, dien schepter aanneemt; dat vorstelijk paleis bewoont zonder te gevoelen, dat hij niets anders doet dan te bezitten hetgeen door anderen geroofd is; zonder te beseffen, dat hij zich daar door tot lotgenoot — ja wat erger is — tot werktuig van roovers verlaagt — dit, zeggen wij, druischt te veel tegen het zedelijk gevoel in, dan dat zulks niet, bij ieder weldenkende, luide afkeuring zoude ten gevolge hebben. Prins *Leopold* heeft zijne eerste bekendwording in Europa alleen aan zijn huwelijk met prinses *Charlotte* te danken; en, indien dit bedrijf niet min of meer bewezen had, dat het hem noch aan een *hart*, noch aan *verstand* ontbrak, zoude men, bij zijne tegenwoordige troonsbeklimming, met regt mogen twijfelen, of hem deze beide eigenschappen wel kunnen toegekend worden.

Aan de redactie der Bredasche Courant.

In een tijdstip, zoo als wij thans beleven, waarin zoo velen het zwaard ter verdediging van het bedreigd grondgebied hebben aangegord; waarin zoo velen zich aan den huiselijken kring, aan hunne betrekkingen ontrukten, om zich bereidwillig onder de banieren van Oud-Nederland te scharen; in een tijdstip, waarin de Burger met den Militair wedijvert, om de, hem noodige, moeijelijke kennis in de loopbaan waarin hij tijdelijk geroepen is, ten koste van genoegens en rust te verkrijgen en zich daardoor, al meer en meer, met militaire aangelegenheden moet inlaten; — in zulk een tijdstip is het voorzeker niet te verwonderen, dat ook anderen, niet onder dit getal behoorende, hunne bemoeijenissen tot het militaire vak, of gebeurtenissen tot hetzelve betrekking hebbende, uitstrekken, en soms in hunne onwetendheid, of uit verkeerdelijk ontvangen onderrigtingen, gevoelens uiten of daadzaken verhalen, ontbloot van allen grond en regtstreeks bezijden de waarheid.

Deze aanmerking moest ik noodwendig maken, bij het lezen van zeker boeksken, getiteld: *Over het kasteel van Antwerpen*, door *Adam Simons*, te *Utrecht*, waarin ik, in de derde bijlage, bladzijde 92: Toelichting van Antwerpen den 27sten October 1830, onder anderen het navolgende lees:

» *Zeker is het althans, dat in de eerste verwarring op geen Volk, behalve » aan de artillerie stuur was te maken, in het verbiscchte etc. etc.*"

Als chef van een korps, hetwelk op het tijdstip, waarvan de schrijver gewag maakt, een deel der bezetting van de citadel van *Antwerpen* uitmaakte, een korps waarover het bevel bij deze Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning is toevertrouwd, is er gewis niets ter wereld, dat ik mij inniger ter harte neem, dan de eer van hetzelve te handhaven, daar, waar deze wordt aangerand, ja gekrenkt, en het is daarom, dat ik, hoe ongaarne ook, mijne toevlugt tot publieke bladen moet nemen, om publiek gemaakte onwaarheden te wederleggen en te logenstraffen.

Onnoodig zal het zijn, om van het gedrag der 10de afdeeling Infanterie, te *Brussel*, te gewagen. Evenmin zal het overbodig wezen om te vermelden, hoe zich die afdeeling bij de retraite van *Brussel* destijds de achterwacht uitmaakte, enz. Ik zal alleenlijk tot herinnering aanhalen, dat de 10de afdeeling, tijdens haar verblijf [illegible] aan boord, om zich naar *Antwerpen* te begeven, en aldaar, op den 24sten October, van Zijne Excellentie den heer Luitenant-Generaal Opperbevelhebber order ontving, de Citadel der stad te betrekken, order waaraan zij nog dienzelfden dag voldeed, en welke toch zeker, aangezien het gewigtige van dien post, niet anders dan vereerend kan beschouwd worden.

Sedert heeft de Afdeeling in de stad zelve, slechts maar weinig dienst verrigt en hoofdzakelijk tot bezetting der Citadel gediend; en daar waar gedeelten derzelve nog andere dienstpligten hebben vervuld, is zulks steeds met de meeste naauwgezetheid en in de volmaaktste orde geschied. Op den 27sten October was het korps in de Citadel aanwezend, met uitzondering van het 2de bataillon, onder bevel van den Majoor *Voet*, welk bataillon aan de *Mechelsche poort* post had en dien post niet heeft verlaten, dan na het sluiten van den wapenstilstand, en na hiertoe order te hebben bekomen.

Daar ik nu vermeen gerustelijk te kunnen aannemen, dat in geene dezer handelingen oorzaken opgesloten zijn, die aanleiding hebben kunnen geven tot het gezegde, *dat op geen korps behalve dat der Artillerie stuur te maken was*, en mij evenmin andere redenen daarvan bekend zijn, zoo wil ik het der onpartijdige beoordeeling van een ieder overlaten, om te beslissen, in hoe verre het voorhelde gezegde kan geacht worden, op waarheid te zijn gegrond.

Gewis is de verontwaardiging die [illegible] bij het lezen van soortgelijke hoonende aanmerkingen, [illegible] algemeen billijk; dan het vermelde van den heer *Simons*, gemunt aan kwade bedoelingen, doch blootelijk aan onwetenheid toeschrijvende, is mijn voornemen niet, over dit onderwerp verder uit te wijden. Ik zal het dus bij deze eenvoudige teregtwijzing laten verblijven, vertrouwende hiermede genoegzaam mijn doel te hebben bereikt, namelijk: de regtvaardiging mijner onderhebbende Afdeeling van den, valschelijk op haar rustende, blaam, en den heer *Simons* de gelegenheid te hebben gegeven, zijne [illegible] dwaling, door deze doelmatige verbetering, te kunnen herstellen.

Aangenaam zal het mij zijn deze in uw blad, hetwelk mij daartoe het geschikst is voorgekomen, geplaatst te zien.

Citadel van Antwerpen, den 15 Julij 1831.

De Kolonel kommanderende de 10de Afdeeling Infanterie, Ridder van de Militaire Willems-Orde,
Graaf von Quant.

Antwoord. Met veel genoegen heeft de redactie bovenstaanden brief ontvangen en geplaatst, daar de daarin uitgedrukte gevoelens den schrijver eer aandoen, en zeker zullen bijdragen tot de liefde en eerbied voor den chef, welke de belangen en de eer zijner onderhoorigen waardig weet te handhaven, te verhoogen; gewigtig, om het voor de dienst in het veld zoo noodige onderling *vertrouwen* te doen geboren worden.

** Men vraagt te koop tegen eenen billijken prijs, een RIJ-* TUIG op VIER WIELEN, geschikt voor een PAARD.

Adres bij de Uitgevers dezer.

** Op den Grooten IJpelaar bij Bavel, is uit de hand* te koop, een buitengewoon brillant en wel gelaatseerd RIJPAARD, gecroiseerd Engelsch Ras, oud 6 Jaren, zonder gebreken, voor den prijs van f 625.

DEPOT.

Van alle soorten van MILITAIRE en CIVIELE KLEEDINGSTUKKEN, alsmede van een grooten voorraad van WITTE MILITAIRE PANTALONS. Men belast zich verder met alles wat tot de Kleeding en het équipement behoort. Korte Brugstraat wijk D. No. 5. te *Breda*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.